

- 1) Pieter Lastman: Naomi and Ruth, Niedersächsische Landesgalerie, Hannover, after van Gent & Pastoor.

2) Willem Drost: Naomi and Ruth, Ashmolean Museum, Oxford, after van Gent & Pastoor.

- 3) Second Nuremberg Haggadah, fol. 9v: Moses as Prince; Jerusalem, Schocken Library, MS 24087, Franconia, 1465–70, courtesy of Schocken Library, Jerusalem.

- 4) Yahudah Haggadah, fol. 11v: Moses incarcerated by Jethro, Moses' wedding, Jerusalem, Israel Museum, MS 180/50, Franconia, 1465–70, courtesy of Schocken Library, Jerusalem.

חב יולדת יחיהו סבת חנוכה
ויהי לרוב שנים טובים

לִי דָלָה אֵינִי מִתּוֹתַי לְעֵשֶׂה לִי
אֵלֶּם הֵן לִי מִקֶּדֶם
וְאֵנִי אֲדַאֲהָ מִסְתַּוֵּת
טוֹב לְחַסֹּת בְּיָד מִכְסוּת
מֵאֵדֶם טוֹב לְחַסֹּת בְּיָד מִי
מִכְסוּת מִיָּד בְּיָד בְּלִי אֵדֶם
מִכְסוּת טוֹב הֵן כִּי אֲמַלִּים
סִבְרֵי הֵם מִכְסוּת טוֹב הֵם
אֲמִלִּים מִכְסוּת טוֹב הֵם
דִּיעֲבֹר מֵאֵשׁ קִדְשֵׁי מִשְׁמֵן הֵן
כִּי אֲמִלִּים רִחוּחַ יִהְיֶה לִי
לְעוֹלָם הֵן עֲתִידִי לִי הַמְּוִדָּה
וְהֵן הֵן לִי לְעוֹלָמֵי עוֹלָמֵי

והוא יבקר עם צנה
ותוכם אפנה

5) Yahudah Haggadah, fol. 31v: Rebecca accompanying her sons to the school of Sem, courtesy of the Israel Museum, Jerusalem.

6) Second Nuremberg Haggadah, fol. 20r: departure from Egypt, courtesy of Schocken Library, Jerusalem.

7) Yahudah Haggadah, fol. 20v: Egyptians drowning, courtesy of the Israel Museum, Jerusalem.

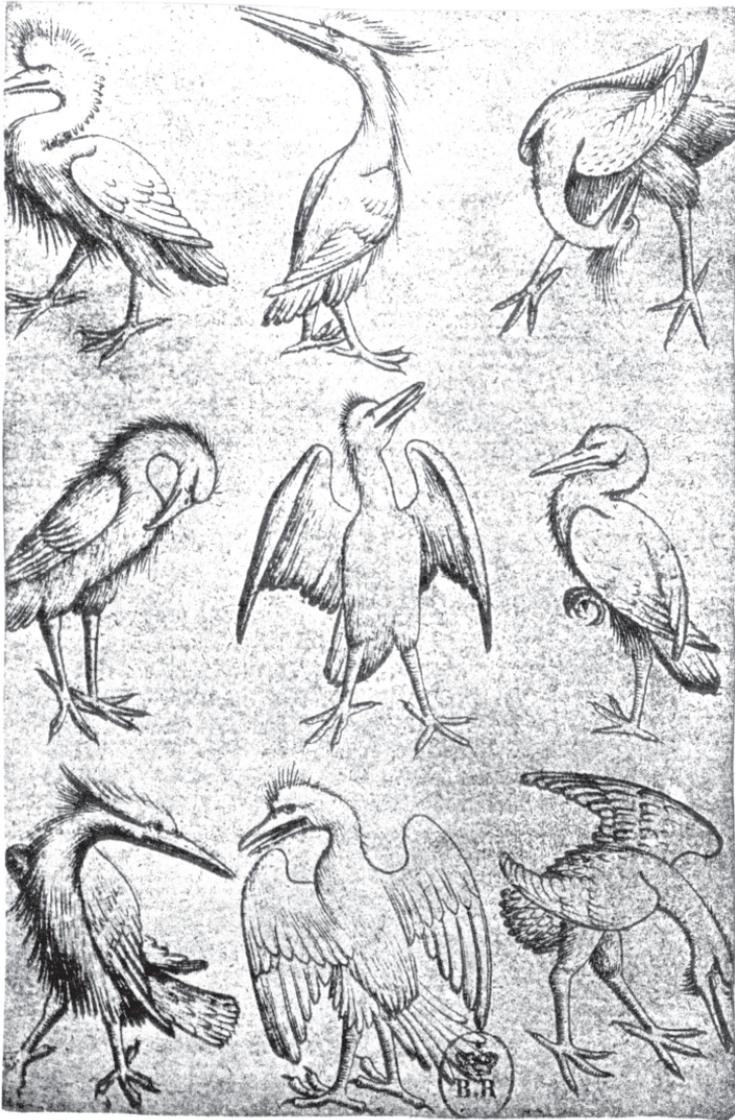
8) Second Nuremberg Haggadah, fol. 30v: Abraham in the fiery furnace, courtesy of Schocken Library, Jerusalem.

10) Yahudah Haggadah, fol. 31v: Rebeca consulting Sem and Eber, courtesy of the Israel Museum, Jerusalem.

11) Second Nuremberg Haggadah, fol. 23v: Hallel, architectural frame with bird, courtesy of Schocken Library, Jerusalem.

12) Birds, set of engraved playing cards by the Master of the Playing Cards, Paris, Bibliothèque Nationale, Germany, 15th century, after Geisberg.

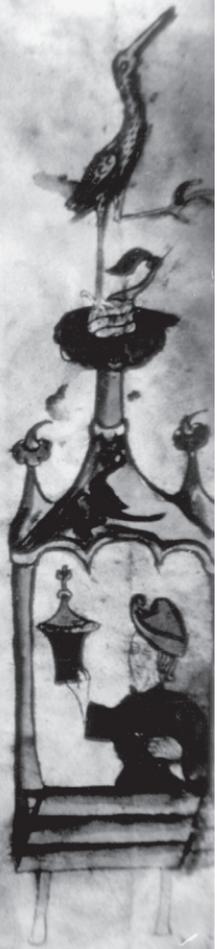
לדור הלוואתם אלא לדרך הקדושה
הבידאה והרובה ולא נכרש לעולם
ועד

אֶתֶת

יפה ויבא יגיע יזכה
וירינה וישמע ויפקד
וידבר ויזכור ויפקדונו
וידבר ויזכור ויזכור
והשיח בן דוד עברך
וזכרון יצא מידך
הרשק וזכרון ל מידך
בית ישראל אפקד
למינה ועובה אפקד
אחסר ימים ויטוים
את יום חן המצות
הזה זכרנו מן
בו ועובה ופקדנו

וְהָ

החליטנו יי אהינו ר
בחינתך בחינת יום
השמיני השבת הגדול
והקדוש הזה כי הגאון
יום זה שבת גדול
וקדוש וטובות בו ול
ולטוב בו בזהבה בחינת
מינה כרעך העדף
ינו יאהינו טואת
ההיא זכרה ויגון רחנה
ביום ונחתנו והיטנו
יי אהינו בנחיתת יצון
מיד ובכנין ירוטוים

13) Second Nuremberg Haggadah, fol. 27v: Lifting of wine cup, deer, courtesy of Schocken Library, Jerusalem.

14) Deer, Set of engraved playing cards by the Master of the Playing Cards, after Geisberg.

15) Yahudah Haggadah, fol. 27r: Lifting of wine cup, elephant, courtesy of the Israel Museum, Jerusalem.

16) Elephant, set of engraved playing cards, Vienna, Österreichische Nationalbibliothek, Germany, 15th century, after Geisberg.